

Helsingin kaupunginvaltuustolle

Valtioneuvoston linnan asemakaavaehdotus 12936

Perusteita esitykseen asemakaavan palauttamisesta vaihtoehtoista suunnittelua varten, johon tarvitaan lisäselvityksiä

Kaavaehdotuksesta nro 12799 kehitetty kaavaehdotus nro 12936 tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi siten, että se kunnioittaa Helsingin kaupungin päättäjien ilmaisemaa suojelutahtoa pohjautuen sisäpihan ja Painotalon asiantuntevaan ja julkiseen arvottamiseen. Senaatin mukaan Valtioneuvoston toimitiloja on tarkoitus keskittää ensisijaisesti kortteleiden K1 (Valtioneuvoston linna) ja K2 (Hallituskadun, Snellmaninkadun, Kirkkokadun ja Ritarikadun rajaama linnan pohjoispuolen kortteli) muodostamaan kampukseen. Valtioneuvoston linnan säilyttämisen kannalta paras ratkaisu löytyisi siirtämällä laajennusosaan esitetyt toiminnot viereiseen, pohjoispuoleiseen kortteliin, josta on tullut osa valtioneuvoston tilakokonaisuutta. Uusi asemakaavaehdotus tulisi laajentua sisältämään molemmat korttelit ja tähän liittyvä, asiantunteva ja ajantasainen selvitysaineisto.

Uuden asemakaavamutoksen selvityksissä tulee aidosti pyrkiä suunnittelemaan Painotalon säilyttämistä mahdollistavia, Valtioneuvoston linnan korttelin kulttuurihistoriallista arvoa vaaliva ratkaisu. Nyt palauttamisen jälkeen esitetyn kaavan tietopohja perustuu hylättyä uudisrakennusta varten tehdyille selvityksille. Asemakaavamutoksen valmistelun liiteasiakirjoista ei löydy dokumenttia, jossa olisi analysoitu ja arvotettu Valtioneuvoston linnan sisäpihoja ja niiden kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista arvohierarkiaa kuten kaupungin valtuuston palautusesityksen tutkiminen olisi edellyttänyt. Vaikka Senaatti-kiinteistöt ja Valtioneuvoston kanslia ovat esittäneet keskeisenä tavoitteenaan olevan välttää tarpeettomat muutokset ns. ”kehärakennuksille”, asemakaava-aineistosta puuttuu tietopohja ja analyysit tämän tavoitteen toteuttamiseksi.

Valtioneuvoston linnan pihan pääakseli on lännestä itään. Sisäänkäynti Senaatintorilta juhlanan portaikon kautta presidentin esittelysaliin on linnan merkittävin seremoniallinen ja monumentaalinen tilasarja, joka on säilynyt lähes muuttumattomana Engelin ajoista. Juhlaportaikon näkymät sisäpihalle on suunniteltu osaksi tätä historiallista merkittävyyttä. Siten Painotalon lännenpuoleinen piha-alue on elimellinen osa linnan seremoniallista kokonaisuutta. **Asemakaavaesityksessä ja suunnitelmissa pääakseli on suunnitelmakuvissa ja asemakaavassa käännetty pohjoisesta (Aleksanterinkadulta) eteläsuuntaan, eli toimistotilasta toimistotilaan. Sen seurauksena kokonaisuuden tilallinen hierarkia ja seremoniallisen sisäänkäynnin juhlavuus tuhoutuvat.**

Lähtökohdaksi tulee asettaa Valtioneuvoston korttelin länsipihan nykyisen mitoituksen ja laajuuden säilyttäminen sekä Painotalon siihen rajautuvien osien ja julkisivujen säilyttäminen muuttumattomana. Siten ainakin kolme Painotalon julkisivuista säilyisi koskemattomana. Hankeosapuolien tulee tutkia yhtenä painotalon säilyttävänä vaihtoehtona laajennusosan toteuttaminen Painotalon itäiselle puolelle (ks. liitteenä oleva arkkitehti Mona Schalinin visualisointi).

Helsingissä 29.5.2025 ICOMOSin Suomen osasto

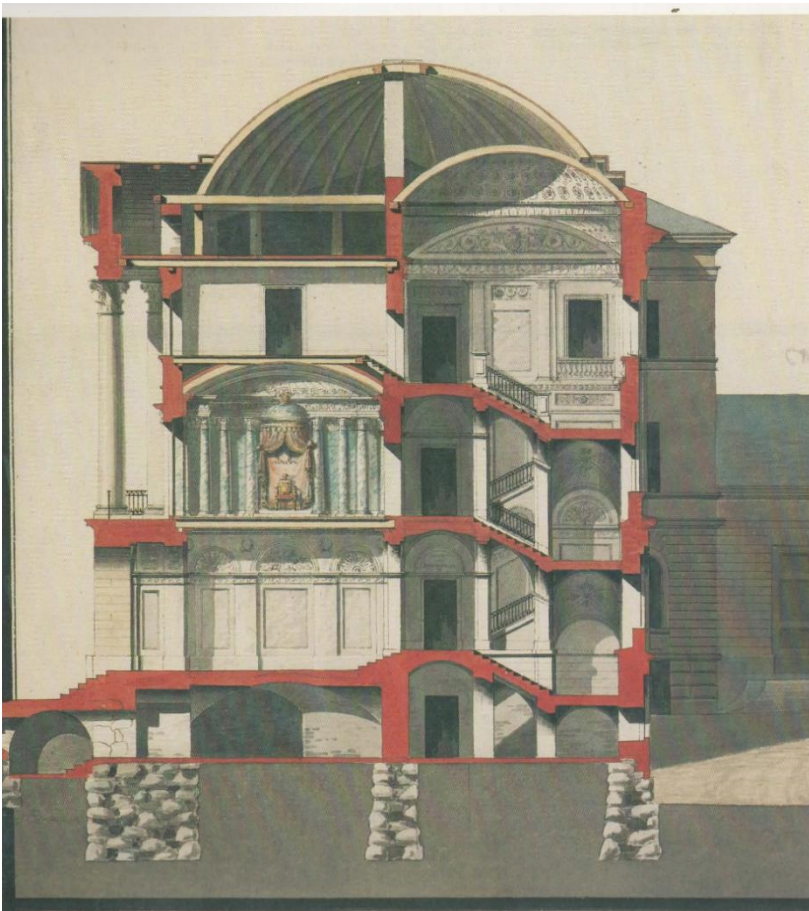
”Suuresta koostaan ja komeasta ulkonäöstään huolimatta Valtioneuvoston linnassa on vain vähän juhlavia sisätiloja, sillä se suunniteltiin toimistorakennukseksi. **Linnan kenties tunnetuimmat tilat ovat tasavallan presidentin esittelysali sekä pääportaikko, jotka ovat säilyneet lähes muuttumattomina Engelin ajoista asti.**”

Sisäänkäynti Senaatintorilta luo Valtioneuvoston linnan pääakselin lännestä itään

https://fi.wikipedia.org/wiki/Valtioneuvoston_linna

Lännenpuoleinen piha yhdistyy näkymänä valtaistuinsalin portaikkoon.

↓ Kuva kirjasta N. E. Wickberg, Senaatintori. 1981.

60 C.L.Engel: Senaatintalon pääsiiven leikkaus, jossa näkyy valtaistuinsali ja portaikko (suurennettu osa kuvasta 62).

C.L.Engel: Sektion genom Senatshusets huvudflygel med tronsalen och trapphuset (förstorat utsnitt av bild 62).

C.L.Engel: Section through the main wing of the Senate Building, including the throne room and the staircase (enlarged detail of picture 62).

C.L.Engel: Schnitt durch den Hauptflügel des Senats mit Thronsaal und Treppenhaus (vergrößerter Ausschnitt von Bild 62).

Kuvakaappaus YLEn Valtioneuvoston linnaa esittelevästä videosta. <https://yle.fi/a/3-12637669>

Linnan juhlava portaikko johtaa presidentin esittelysaliin.

”Presidentin esittelysali eli entinen senaatin istuntosali on rakennuksen toisessa kerroksessa, pääovien ja pääaulan yläpuolella. Autonomian aikana senaatti piti salissa yleisistuntonsa kenraalikuvernöörin johdolla. Itsenäistymisen jälkeen salia on käytetty tasavallan presidentin ja valtioneuvoston yhteisistuntoihin eli presidentin esittelyihin valtioneuvostolle. Runsaasti koristeltu, marmoroitujen pylväiden ympäröimä ovaalinmuotoinen sali on rakennuksen komein tila.”

https://fi.wikipedia.org/wiki/Valtioneuvoston_linna

